

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1Tos/18/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5621010339
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Gallová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5621010339.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Gallovej a sudcov Mgr. Anny Mihálikovej a JUDr. Vladimíra Kuráka, na neverejnom zasadnutí konanom 14. marca 2023 prejednal sťažnosť odsúdeného A. C. podanú proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 2Nt/19/2021 z 13.7.2022 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť odsúdeného A. C. z a m i e t a , pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Liptovský Mikuláš podľa § 446 ods. 1 Tr. por. v spojení s § 74 ods. 1 Tr. zák. zamietol žiadosť odsúdeného o zmenu ochranného protitoxikomanického liečenia z ústavnej formy na formu ambulantnú, ktoré bolo odsúdenému uložené právoplatným rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 2T/2/2021 z 19.4.2021.

Proti tomuto uzneseniu podal riadne a včas sťažnosť odsúdený A. C.. V písomných dôvodoch sťažnosti len stručne uviedol, že podáva odvolanie proti rozsudku zo dňa 13.7.2022. Taktiež podáva žiadosť o zmenu sudcu a súdneho zastúpenia na okresnom súde z dôvodu zaujatosti.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť a zákonnosť napadnutého uznesenia, ako i konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že sťažnosť odsúdeného A. C. nie je dôvodná.

Po splnení prieskumnej povinnosti krajský súd zistil, že konanie, ktoré predchádzalo napadnutému uzneseniu, bolo vykonané prvostupňovým súdom v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku.

Podľa § 446 ods. 1 Tr. por. o zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia rozhoduje na návrh prokurátora, obvineného, jeho zákonného zástupcu, osoby, ktorá by mohla za obvineného v jeho prospech podať odvolanie, alebo ak obvinený medzitým nastúpil alebo absolvoval uloženú odvykaciu alebo inú liečbu, na návrh ošetrojúceho lekára alebo aj bez takého návrhu súd, v ktorého obvode je liečebné zariadenie, v ktorom sa ochranné liečenie vykonáva, na verejnom zasadnutí; predtým musí byť odsúdený vyslúchnutý.

Ak sa však rozhoduje o zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia pred jeho začatím alebo u osoby, ktorá bola liečená počas výkonu trestu odňatia slobody, ale z výkonu tohto trestu bola už prepustená a na slobode nevykonáva ochranné liečenie, resp. nepokračuje vo výkone tohto liečenia v zdravotníckom zariadení, príslušnosť súdu o tejto zmene sa určuje ustanovením § 406 ods. 2 Tr. por. V takom prípade je na rozhodovanie príslušný súd, ktorý rozhodol o uložení ochranného liečenia v prvom stupni.

Z ustanovenia § 446 ods. 1 Tr. por. nepochybné vyplýva, že toto konanie - o zmenu spôsobu výkonu ochranného liečenia môže súd začať aj ex offa.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 74 ods. 1 Tr. zák. ak sa ochranné liečenie ukladá popri nepodmienečnom treste odňatia slobody, jeho výkon sa spravidla začína po nástupe výkonu trestu v ústave na výkon trestu. V ostatných prípadoch sa ochranné liečenie vykonáva spravidla v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti. Ak možno vzhľadom na povahu choroby a liečebné možnosti očakávať, že účel splní aj ambulantné liečenie, môže súd nariadiť aj tento spôsob liečenia, prípadne ústavné liečenie zmeniť na ambulantné liečenie alebo v odôvodnenom prípade aj naopak. Ak dĺžka výkonu trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu nepostačí na splnenie účelu ochranného liečenia, súd môže rozhodnúť o jeho pokračovaní v liečebnom alebo ambulatnom zariadení.

Povinnosť vyplývajúca z citovaného zákonného ustanovenia § 2 ods. 10 Tr. por., t.j. zistiť skutkový stav veci náležite a v takej kvalite, aby o ňom nevznikli dôvodné pochybnosti, platí nielen pre rozhodovanie o otázke viny a trestu, či nároku na náhradu škody, ale aj pre rozhodovanie ktorejkoľvek otázky, ktorú treba v trestnom konaní riešiť. Uplatňuje sa v každom štádiu trestného konania, teda aj v konaní o uložení ochranného liečenia. Preto náležite musí byť zistené, či sú splnené podmienky na zmenu protialkoholického liečenia ústavnou formou na formu ambulantnú. Z týchto zistení treba vychádzať pri rozhodovaní.

Nadriadený súd zistil, že okresný súd v posudzovanej veci postupoval dôsledne podľa citovaného zákonného ustanovenia. Dokazovaním, ktoré prvostupňový súd v konaní o zmenu ochranného opatrenia vykonal, si vytvoril dostatočný skutkový základ pre svoje rozhodnutie.

Samotnému napadnutému rozhodnutiu súdu prvého stupňa nemožno vytknúť žiadnu chybu či nedostatok, pričom odôvodnenie rozhodnutia učinil prvostupňový súd zodpovedajúcim spôsobom, dostatočne a presvedčivo, a preto krajský súd v zásade na odôvodnenie napadnutého uznesenia odkazuje a dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa si v plnom rozsahu osvojuje. Krajský súd zistil, že súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne popísal skutkový stav, ktorý bol podkladom pre výrokovú časť napadnutého uznesenia. Skutkové závery súdu prvého stupňa v napadnutom uznesení vychádzajú z dôkazov, ktoré obsahuje spis. Osoba priamo dotknutá výrokom napadnutého uznesenia - odsúdený mal dostatočný priestor na svoju obhajobu. Krajský súd dodáva, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdov tvoria jednotu a pri existencii vysoko kvalifikovaného rozhodnutia súdu prvého stupňa nadriadenému súdu nezostáva nič iné, len v podrobnostiach poukázať na správne a erudované dôvody, na ktorých súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie.

Treba stručne pripomenúť, že rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 2T/2/2021 z 19.4.2021, právoplatným 19.4.2021, bolo okrem trestu odňatia slobody vo výmere 2 roky a 6 mesiacov s podmienečným odkladom jeho výkonu so skúšobnou dobou s probačným dohľadom v trvaní 2 roky odsúdenému uložené aj ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou. Ochranné protitoxikomanické liečenie bolo okresným súdom nariadené 28.4.2021. Z obsahu trestného spisu je zistiteľné, že odsúdený mal nastúpiť na liečbu 7.9.2021 do Odborného liečebného ústavu psychiatrického Predná Hora. Odsúdený doposiaľ nenastúpil výkon ochranného ústavného liečenia.

Krajský súd, rovnako ako súd prvého stupňa, najmä s prihliadnutím na obsah znaleckého posudku z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, vypracovaného súdnym znalcom MUDr.

Stanislavom Kollárom, dospel k záveru, že u odsúdeného nie sú splnené podmienky na zmenu ochranného protitoxikomanického liečenia z ústavnej formy na formu ambulantnú. Súdny znalec MUDr. Stanislav Kollár navrhol odsúdenému uložiť ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou z dôvodu, že u odsúdeného bola zistená psychická závislosť od viacerých psychoaktívnych látok (tzv. polyformná závislosť). Ide u neho o psychickú závislosť s viacročným užívaním psychoaktívnych látok (alkohol, psychostimulancia metamphetamine, kanabinoidy). Znalec odporučil uloženie ochranného protitoxikomanického liečenia ústavnou formou za predpokladu, že nebude menovanému odňatá osobná sloboda na obdobie presahujúce 5 rokov.

Žiada sa pripomenúť, že predmetom preskúmaného uznesenia a konania, ktoré mu bezprostredne predchádzalo, je zmena spôsobu ochranného opatrenia a nie opakované skúmanie podmienok pre uloženie ochranného opatrenia alebo konanie podľa § 447 Tr. por. alebo § 448 Tr. por. na podklade hmotnoprávných ustanovení § 74 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. Pre konanie podľa § 446 ods. 1 Tr. por. je podstatné zistenie o plnení, resp. neplnení účelu uloženého ochranného liečenia (§ 74 ods. 1 Tr. zák.). Krajský súd poznamenáva, že zo samotného názvu ochranného opatrenia (ochranné liečenie) vyplýva, že ide o inštitút, ktorým sa poskytuje nielen ochrana spoločnosti, ale najmä (vzhľadom na zdravotný stav a jeho liečbu) dotknutej osoby, a to i napriek tomu, že ide v celom posudzovanom konaní o rozhodnutie o uložení právnej (teda štátnou mocou vynútitelnej) povinnosti dotknutej osoby.

V okolnostiach danej veci aj krajský súd dospel k záveru, že u odsúdeného nie sú splnené podmienky na zmenu ochranného protitoxikomanického liečenia z ústavnej formy na formu ambulantnú. Žiada sa pripomenúť, že odsúdený ešte nezačal vykonávať ochranné liečenie. Je to práve ústavné liečenie, v rámci ktorého podávaním liečby v pravidelných intervaloch bude zaistená potrebná liečebná terapia menovaného. Odsúdený síce po právoplatnosti odsudzujúceho rozsudku o uložení ústavného liečenia začal s protitoxikomanickým liečením v ambulantnej forme na dobrovoľnej báze, zo spisu však vyplýva, že v liečbe riadne nepokračoval a za obdobie od septembra 2021 do júna 2022 sa do ambulancie dostavil len dvakrát, neplnil nastavený program liečenia a navyiac v čase prítomnosti odsúdeného v ambulancii bola u neho preukázaná rozvinutá závislosť od drog s potvrdeným užívaním drog. Rozhodnutie o uložení ochranného liečenia ústavnou formou však nie je rozhodnutím o doživotnom ústavnom liečení pacienta, keďže táto forma liečenia môže byť v budúcnosti zmenená (zrušená), a to s ohľadom na vývoj zdravotného stavu menovaného.

Podľa výsledkov prieskumu napadnutého uznesenia a konania, ktoré mu predchádzalo, nadriadeným súdom neboli zistené také pochybenia pri aplikácii práva hmotného a procesného okresným súdom, ktoré by odôvodňovali zrušenie napadnutého uznesenia, a preto podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. krajský súd sťažnosť odsúdeného zamietol, pretože nie je dôvodná.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.